Szerkesztőség kiadóhivatal Salgótarján, Főtér 479. sz.
Telefonszám: 22
Hirdetések felvétele: Szántay István

A MUNKA

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik: Szombaton
Negyedévre 1 Pengő
Postacsekkszám: 29.766 sz.
Apróhirdetések: mayasaklat 8 fillér, a legkisebb hirdetés 80 fillér.
Laptulajdonos: „A Munka" lapvállalat

V. evfolyam. 20 szám. Ára 24 fillér Salgótarján, 1927. május hó 14.

Visszaeső bünösök.

Ismét olyan esettel kell foglalkoznunk, amely joggal hivja ki nemzeti közvéleményünk teljes felháborodását. Prágában a csehszlovákiai szociáldemokrata párt kongresszust tartott, amelyen mint vendég a magyarországi szocialisták részéről részt vett Esztergályos János képviselő is. Ez a kongresszus olyan példátlan magyargyalázó határozatot hozott, amely után meg kell állapitanunk, hogy hazánknak valóban ellensége a nemzetközi szocializmus. Legutóbb Párisban hangzott el az internacionálé kongresszusán hasonló eset, amikor nemzetünket mélyen sértő határozatot hoztak s ennek a határozatnak aláirói között ép ugy szerepel egy magyar képviselő, mint ahogy asszisztált a prágai szociáldemokrata kongresszuson Esztergályos János. A külföldi szociáldemokrata szervezetek ugylátszik hazánkat nem tekintik egyébnek, minthogy időnkint piszkolódásaikkal és rágalmaikkal elhalmozzák s valóban nagy türelmességükre és higgadtságukra vall, hogy ezt a sok gyalázkodást, ami méltánytalanul ér bennünket, türjük. Legszomorubb a dologban, hogy minden ilyen alkalommal, amikor hazánk sárraldobálása folyik, jelen van a magyarországi szociáldemokrata párt kebeléből is egy-egy politikus, aki ahelyett, hogy tiltakoznék a bennünket ért rágalmak ellen, szó nélkül hagyja azokat. Már magábavéve az a körülmény, hogy a magyar parlamentnek akadhatnak olyan képviselői, akik jelenlétükkel tüntetnek hazájuk ellen ilyen ellenséges indulatu kongresszusokon, a legnagyobb mértékben kihivják maguk ellen nemzeti közvéleményünk és hatóságaink ellenszenvét és felháborodását. Ha a magyarországi szociáldemokrata párt kiküldöttei a meghivásokat nem tudnák visszautasitani, akkor is kötelességük volna, hogy tiltakozzanak annak a nemzetnek durva megsértése ellen, amelyiknek egyébként ők állampolgárai. A párisi internacionálé határozata után, amelyet tudvalevőleg Peyer Károly szintén aláirt, parlamentünkben és a sajtóban számonkérték ettől az embertől cselekedetét, sajnos ő ahelyett, hogy a közvélemény felháborodását csillapitani igyekezett volna magyarázatával, inkább a fenyegetőzés terére lépett. Ennek az ügynek lett a folytatása a Henderson-féle távirat, amely ujabb merénylet volt nemzeti szuverénitásunk ellen, amire gróf Bethlen István miniszterelnök méltó választ adott, kioktatván ezt az idegen szocialistát. A Peyer-féle ügy, amit megtorlatlanul nem lehetne hagyni egy ellenzéki képviselőnek, Gaál Gasztonnak parlamenti felszólitása után az összeférhetetlenségi bizottság elé került, mert valóban képtelenség, hogy egy magyar képviselő egy nemzetközi társaságban asszisztáljon hazánk legnagyobb ellenségeinek. Azt hittük, hogy a Peyer féle eset után észretértek szociáldemokratáink, de mint rendesen ebben az esetben is mélységesen csalódtunk, mert a prágai szociáldemokrata kongresszus határozata, amelynek meghozatalánál Esztergályos János is jelen volt, azt bizonyitja, hogy még csak bünbevaló visszaesésnek sem tekinthetjük szociáldemokratáink eljárását, hanem el kell végre hinnünk, hogy megrögzötten minden alkalmat megragadnak, hogy nemzetünk ellen áskálódhassanak. Ezek után azt hisszük a biróságok is tudni fogják, hogy mi a teendőjük, mert az ilyen nyilt hazaellenes cselekedeteket szó nélkül hagyni nem lehet

A MUNKA KÖNYVTÁRÁBÓL

Világgazdasági konferencia.

Az egyik legnagyobb francia gazdaságpolitikusnak Loucheurnak volt a gondolata, hogy győztesek és legyőzöttek gyüljenek össze világgazdasági konferenciára, segiteni az egyetemesen lemmelő termelési krizisen és megtalálni politikai és gazdasági eszközeit annak a gyógyitó folyamatnak, mely normális mederbe terelné a nemzetközi áruscrét. Kitünő észlelés, de mellette nagy fantázia is kellett ahhoz, hogy valaki ezzel az ötlettel végre kilépjen s elképzelje, hogy a háboru által összekuszált világgazdaság az államok és népek kibékülésével egy uj vezérelvet fogadjon el: a gazdasági területek külcsönhatásait. Genfben ült össze ez a konferencia és már tárgyal, amidőn e sorok iródnak, hogy a népszövetség égisze alatt argumentáljon az elzárkózás ellen s a különböző érdekek versenyét összegyeztesse. Kell hozzá jó adag optimizmus, hinni a mai európai helyzet megszilárdulásának gyorsaságában, különösen azoknak, akik kárvallottjai a békemüvek áldatlan következményeinek és azoknak a hatalmi viszonyoknak, amelyek nemcsak az ellentétes érdekek felszoroztatásával tudják stabilizálni a maguk javát, hanem a legyőzöttek javuló állapotaival szemben még hiedég feltételeyek. A világgazdasági konferencia negyvennégy állam nemzetközi parlamentje a hivatalos kiküldöttekből, hogy megteremtse a nemzetközi együttmüködést és egy európai szolidaritást alakitson ki, a megingott termelési rend biztositására. A szörnyü dulások és háborus pusztulás után egyszerre feltámad az okonomizmus megváltó gondolata és eltől várják mindennak ujjépitését, amit a gazdasági hóditás vágya, vagy a politikai imperializmus összerombolták. Kétség kivül rendkivüli nehézségekkel járt összehozni a lelkileg szétkerget nemzeteket és gazdaságilag egymás ellenségeivé tett országokat a kölcsönös bizalom szándékával, megtárgyalni a nyersanyag és élelmiszertermelés problémáit és gátépitő terveket szőnni Európa retlenetes elszegényedése és eladósodása ellen. Mily módon lehetne ez utóbbit folyamatban vetni? — mered a gazdaságtudósok és politikusok elé a kérdés s a válasz erre csak az lehet, hogy uj orientációt kell találnia az egész világgazdaságnak, hiszen uj gazdasági határok keletkeztek, uj valutarendszerek alakultak, a nemzetközi tőke eltolódott nemcsak a kontinensen, de egész Európa hátrányára s ami bennünket magyarokat legközelebbről érint: olyan gazdasági egységeket téptek szét, teremtve helyette életképtelen uj szervezeteket, hogy kihasított mindez az általános gazdasági rendre felbontván azt, hogy anarchiába döntsön. A gazdasági életet bün a véletlen eszélyeire bizni és ezért helye van, hogy a negyvennégy nemzet gazdasági parlamentje Genfben a gazdasági élet törvényeinek tudatos alkalmazásáról és a nemzetközi kapcsolatok kényszerü erejéről határozatot hozzon. Egész Európára kiterjedő kereskedelmi szerződések és vámtarifák kellenek s ha ezek által ledőlnek a kereskedelmi féltékenység falai, hogy helyettük felépüljön a kereskedelmi szolidaritás körbástyája, akkor bizton reménykedhetjük, hogy hazánk is a világgazdasági organizmus értékes tényezőjeként feloldódik a még mindig szorongató gyülöletnek bilincsei alól.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Ámen.

A MUNKA TÁRCÁJA:

A magyar nép önmüvelési lehetőségei.

Irta: Dr. NEVELŐS GYULA
kultuszminiszteri osztály tanácsos.

Alig hallani ma nyilvános beszédet, amelyben nem hangzanék el ez a szó, hogy kulturfölény, a magyar nemzet müveltségi fölénye az őt környező idegen népek felett. És állapitsuk meg azonnal azt is, hogy az utolsó két-három esztendőben a müvelődés terén olyan hatalmas nekilendülésnek lehetünk tanui, hogy ma már biztos és komoly önérzettel beszélhetünk a sokat emlegetett kultur fölényről, és nem hiszem, hogy legyen olyan ellenségünk, aki tárgyilagos megitéléssel azt állitaná, hogy müveltségünkkel alaptalanul kérkedünk. Előttünk áll és bontakozik a mai kulturpolitika, amely nagyszerü szellemi munkával és szivós kitartással vágja, pallérozza a müvelődés utját a tanyai házaktól, a fővárosi palotákig, a kis elemi iskoláktól az egyetemekig, a mindennapi élet egyszerü ismereteitől egészen a mélyre ható tudományos kutatásig. A müvelődésnek ezen az utján két irányu áramlást látunk: az egyik viszi fel az életet a tudományba, a másik irányu áramlás hozza le a tudomány termékeit az élet számára. De ez a szellemi áramlás nem marad meg csupán az iskolák vonalán, hanem hullámai egyre szélesebb terjednek; kezdik elárasztani a nemzet egész életét és felkeltik mindenütt a müvelődésre való vágyakozást a szellemi javak megbecsülését és szeretetét és ezzel az önmüvelésre való törekvést. Számtalan jelét látjuk az országban már annak, hogy az emberek müvelődni vágynak, mégpedig oly komoly és annyira biztató jeleket, hogy ezeket ma már figyelmen kivül hagyni lehetetlenség.

Ha azt kérdezem, hogy milyen a magyar nép önmüvelése azt felelem, hogy az önmüvelésnek hasznosnak kell lennie, nem lehet azt állitani, hogy minden müveltség, ismeret minden ember számára egyformán hasznos. Hiábavaló dolog volna például, ha egy magyar gazda tanulmányozni kezdené a tenger fenekén lakó állatok életviszonyait: de nem lenne hiábavaló, ha megismerné a gyümölcsfákat pusztitó férgek és rovarok életét.

Az önmüvelésnek, hogy hasznos lehessen célszerünek és célludatosnak kell lennie. Mindenkinek tudnia kell, hogy milyen célból müvelje magát és ehhez képest kell megválogatnia a maga önmüvelésének irányait és tartalmát. Másszerü önmüvelésre van szüksége a kétkézimunkásnak és a szellemi munkásnak; másra az iparosnak, a földmüvesnek a kereskedőnek és másra a szorosan vett értelmiségnek.

Ha nemcsak az egyes emberre, hanem az egész nemzetre tekintünk, akkor azt kell állitanunk, hogy az önmüvelésnek olyannak kell lennie, hogy a nemzeti érdekeknek megfeleljen. Az önmüvelésnek tiszta meggyőződését, kemény tudattá kell tennünk azt az érzést, hogy mindnyájan egy nagy közösségnek, a magyar nemzetnek vagyunk tagjai.

Bár sem a szakbeli, vagy hivatásbeli, sem a nemzeti müveltséget nem lehet elképzelni erkölcsi elemek nélkül, mégis külön kell emlitenünk az erkölcsi müveltséget. Az erkölcsi müveltség az ember lelkének kifinomitását a tiszta erkölcsnek, a vallás erkölcsnek, az emberi élet eme üdülő és éltető levegőjének felismerését jelenti. Megtanit arra, ami nélkül nem ember az ember. Megtanit az Isten félelemre, az ember becsülésre és a szeretetre.

Amikor a magyar nép önmüvelésére emlékezünk meg, akkor nem iskolai oktatásról, hanem önkéntes müvelésről van szó, az iskolán kivül való müvelődésről, amelynek alanyai nem tanintézeteket látogató egyének, hanem általában felnőttek, ifjak, vagy idős-bb férfiak és nők.

Hol és hogyan történjék az önmüvelés? Itt mindenek előtt a különböző közmüvelési egyesületeket kell megemlitenem, az országos és helyi jellegü kulturegyesületeket. A jól működő kulturegyesületekben folyhatik a leghelyes-bb önmüvelés mégpedig azért, mert az egyesület mint társadalmi szerv tagjainak müvelődési szükségleteihez szabadabban, könnyebben alkalmazkodhatik, mint valamely állami intézmény. Tapasztalás szerint igen hasznosaknak látszanak a helyi egyesülések, amelyek vagy önállónk, vagy valamely országos egyesülés helyi fiókjai. Ilyenek az ifjusági egyesületek, a levente egyesületek, a legény egyletek, gazda körök, olvasókörök, tüzoltó egyletek stb. Ahol a helyi egyesületeknek megfelelő vezetői vannak, ott már nem csak mükedvelői előadásokat vagy borozgató estéket rendeznek, sőt hasznos ismeretterjesztő előadásokat, sőt egész tanfolyamokat is tartanak. Igen nagy szükség van arra, hogy a kulturegyesületek állandó központi irányitásban részesüljenek. Irányitás alatt természetesen semmi olyat nem értek, ami az egyesületi önkormányzatot sértené, hanem olyan tájékoztatásszerü irányitást, amely magasabb pontról tekintve a szükségleteket meglátja és tájékoztatástokat a működésre nézve.

Főkép az a körülmény, hogy a kulturális jellegü egyesületek nem hálózzák be kellőleg az egész országot, vagyis, hogy a müvelődési vágy nem tud kellő kielégülést szerezni az egyesületekben, ezt tette szükségessé a községeknek és törvényhatóságoknak a nép önmüvelésében való szerepléset. Főkép a törvényhatóságok és ezek közölt is elsősorban a magyar vármegyék azok amelyek a magyar nép kellő önmüvelését elősegitik. A törvényhatóságokban a törvényhatósági népmüvelési bizottságok, élükön a vármegye alispánjával, vagy a város polgármesterével, ma már mindenütt működnek és ismeretterjesztő előadásokban tanfolyamokban, valamint amaffabéta kurzusokban adnak alkalmat az önmüvelésre mégpedig elismerésre méltó jelentékeny anyagi áldozatok hozásával.

Az önmüvelésnek legáltalánosabb forrása a könyv. Ám nem a Nick Carter féle ponyva irások, hanem azok, amelyek az önmüvelés kellő irányainak megfelelően kiválogatva, valóban értékesek és hasznosak. Gondoskodni kell a szükséges könyvek megirásáról, amelyekben a falu és város lakója és a különböző foglalkorásu egyének megleljék a nekik szükséges tudnivalókat. A kiválogatott könyvanyagból létesiteni kell könyvtárakat, kisebb népkönyvtárakat, esetleg vándorkönyvtárakat, amelyekhez mindenki könnyen és olcsón hozzáférjen.

Az önmüvelés szempontjából ma már eléggé fel nem becsülhető jelentőséggel bir továbbá a folim, a mozi. Könnyen fáradság nélkül, szórakoztatva

Hírek és különfélék.

Karancskeszi uj plébánosa. A Karancskeszi plébánia elhalálozás folytán egy évvel ezelőtt megüresedett. A kiirt pályázat a mult héten járt le s mint értesülünk a rozsnyói püspök a napokban döntött a beérkezett pályázatok felett, uj plébánosnak Dr. Beliczky János pápai kamarást, volt teologiai tanárt, rimaszécsi plébánost nevezte ki Slovenskó területéről. Dr. Beliczky a rozsnyói egyházmegye egyik legtekintélyesebb papja, akire büszke lehet majd a karancsvidék, mégis ugy érezzük, hogy nagyobb szolgálatot tett volna a magyarsággnak, ha ő mint tősgyökeres felvidéki, szlovákul jól beszélő kath. pap marad árvaságra jutott rabmagyar testvérei között. Persze a cseh hatóságok örömmel engedik ki a katolikus papokat, de rendkivül megnehezitik, hogy ha innen akar odamenni valaki!

Kitüntetés. Az Országos Testnevelési Tanács Fekete Gyula áll. tanitót a Starjáni Városi Levente Egyesület érdemes főoktatóját az 1926 évben elért nivón felüli érdemes munkálkodásáért legielsőbb elismerés mellett 80 pengő jutalomban részesitette. Átadás f. hó 8-án volt, melyen megjelent az oktatóknr élén Horváth László v. tan. egyes. elnök és futásfalvi vitéz Pál Imre a város testnevelési vezetője, ki a feszes állásban felsorakozott leventék előtt méltatta a főoktató hazafias, fáradságot nem ismerő munkálkodását, felszólította a leventéket a hazafias munka további pontos és lelkiismeretes végzésére. Székely szivből fakadó gyönyörü beszéde után átadta a főoktatónak a jutalmat, mit a leventék „háromszoros éljen" kiáltása követett. Ezután Horváth László elnök intézett buzdító beszédet a leventékhez, kiemelvén a becsületes, magyar leventemunka magasztos célját sikeres végzéséhez „szebb jövőt!" Fekete Gyula személyében városunkban nem ismeretlen hiszen 5 éves korától szivja e város levegőjét. Losonci képző jeles elvégzése után azonnal katonának vonult be, a harctérről sebesülve s többi kitüntetéssel tért haza. Az iskolán kivül tevékeny részt vesz a társadalmi és egyéb egyesületek életében. „Járási köztisztv. beszerzési csoportjának" titkára, majd az M.K.F.Sz. helyi alosztályának vezetője. Kath. kör. jeles pénztárnoka és dalárdájának intézője, okt. O. K.H. felügy. biz. tag stb. A levente főoktatás nehéz munka, mert a szülők és munkaadók nehezen látják be a törvény szigoru utasításait. Több hazafias, társadalmi és kulturális egyes. tagja s kisebb tisztség - viselője. Bárhol van, mindenütt szeretik, munkásságát nagyra becsülik. 1925-iki Faluszöv. kiállításon mehész oklevelet nyert. 1925 levente versenyen mint legjobb érmet nyert egyesület oktatója oklevelet nyert. Több dicsérő és elismerő levél, szép bizonyitványok tulajdonosa. Örömmel csatlakozunk mi is az ünneplők sorába s kivánunk Isten áldását további lelkes munkálkodására.

A városi fák. Kaptuk alábbi levelet: Nagyon csodálkozom azon, hogy m. tiszteit Szerkesztő Ur nem vette észre az uccai fák siralmas állapotát. A városi tanács figyelme mindenre kiterjed, de arra nem, hogy a fáknak is gondozás kell. Nézzük végig csak az Uri-uccát, hogy néznek ki a fák, természetesen azért, mert a villanytelep nyirja. Ezt a szépészeti bizottság nem látja? Viszont Szerkesztő Ur sem. A nyirásnak itt volna az ideje. Előfizető.

Iskolai előadás Pálfalván. F. hó 22-én d. u. 4 órai kezdettel a pálfalvai társulati iskola tanulói a bányakaszinó nagy termében „Erzsike" c irredenta szindarabot adják elő, melyre a rendezőség ezuttal is meghivja az érdeklődő közönséget. A betanitás nehéz munkáját nagy hozzáértéssel a bányatársulat egyik kiváló pedagógusa, Szinger Mária tanitónő végzi.

Törvényszéki hirek. Salgótarján város pénztára sérelmére elkövetett és hivatali sikkasztás büntettével vádolt Szabó Sándor és társai elleni bünügyben f. évi április 22. napján tartotta meg a kir. törvényszék a főtárgyalást. Szabó Sándor vádlott beismerte, hogy mint Salgótarján város id. minőségü végrehajtója 1926. évben és 1927. év január hó-ig több alkalommal, összesen 6 321.000 koronát jogtalanul eltulajdonitott s egyben előadta vallomásában, hogy hivatalnok társai közül egyeseknek kisebb összegü pénzt is adott kölcsön, kik tudták azt, hogy a kölcsönt hivatalos pénzből kapták. Ugyanezt vallotta Mákos József vádlott is, ki 96.349.270 koronát tulajdonitott el jogtalanul. Az orgazdasággal vádolt három városi tisztviselő tagadta azt, miszerint tudomásuk lett volna a pénz hivatalos jellegéről. A lefolytatott bizonyitási eljárás alapján a kir. törvényszék Szabó Sándort 4 havi fogházra, Mákos Józsefet 2 év és 6 havi börtönre itélte, mig a többi vádlottat felmentette, mert velök szemben nem látta brigazolva, hogy ők tudták a kikölcsönzött pénznek eredetét. A felmentett vádlottak megnyugodtak az itéletben, a kir. ügyész azonban valamennyi vádlott terhére felebbezéssel élt és felebbeztek Szabó és Mákos vádlottak, valamint védőik is.

Aki a „Hangyá"-ban vásárol 2% visszatérítést kap!

Iparoktatási főigazgatói látogatás. Magyar Endre iparoktatási főigazgató f. hó 5-én-6-án látogatta meg az acélgyári iparostanonciskolát. Látogatása nem egyszerü ellenőrzés, hanem missió a modern gyakorlati élethez, uj tantervhez alkalmazkodó iparoktatás érdekében. Minden szava, ténykedése tanitás, iránymutatás a való életre, egy müvelt, szak és versenyképes iparosnemzedék kialakitására. Nemes hivatással városunkban különösen, szivvel és lélekkel végzi, mert a munkaadók részéről kellő megértést és támogatást, a tanitóság részéről pedig ügybuzgó munkálkodást, hivatás szeretetet talál, a kitüzött nagy cél érdekében. A látogatása alkalmával tapasztalt eredmény, a tanitói kar működése s a tanulók képzettsége az uj tanterv sikeres keresztülvitele fölött a gyárigazgatóság és igazgatótanitó előtt teljes megelégedését nyilvánitotta.

Madarak és fák napja az acélgyári iskolában. Kedves, lelket üditő ünnepélyét f. évi május hó 9-én kint a zöldben a kies Borbélyligetben tartotta meg az acélgyári iskola a „Madarak és Fák" napját. A hatalmas gyermeksereg ártatlan öröme, lelkesedése bizonyságot tett arról, hogy a kis gyermekek, azok testi és lelki fejlődésére, milyen nagy hatással van a szabad természet, ahol mindig szivesen időznek. A szép ünnepélyt, melyen a szülők is nagy számban jelentek meg Fridrich Sándor tanuló gyönyörü fogadalmi imája nyitotta meg. Szép alkalmi énekszámmal szerepelt a III.-ik és V.-ik vegyes és IV.-V. leány osztály. A madarak és fák hasznát dicsőitő verseket hatással szavalták: Liptay Jenő, Puskás Olga, Károly Mária, Varga Gabriella és Pál Aranka és még mások. A nap jelentőségeit alkalmi beszédében Bedő Albert tanitó méltatta leereszkedve a gyermeki lelkekhez. A vidám és emlékezetes napot a IV. leányosztály éneke a Tóth Pál nagyhatásu hálaadó imája zárta be, melynek elhangzása után, ozsonna és az osztályok csoport és verseny-játék énekszámai következtek a tanitók vezetése mellett. A késő délutáni órákban egy kedves boldog gyermeknap emlékével tért haza a vidám gyermeksereg.

A kazári községi mükedvelő ifjuság által a husvéti ünnepeken előadott „Katica" c. 3 felvonásos népszinmü bemutatása alkalmával felülfizettek: Csekey Sándor 4 P., Szerémy Gyula, Dianovszkyné és Kovács Lajos Károly 2—2 P., Sztancsik Barnáné 1·8 P., Buchticska Ferenc 1·5 P., Galló István, Kubinyiné és Reinberger Leó 1—1 P., Kovács Lajosné, Polónyi Dániel 60—60 f., Glaser Emil, Kastanckné, Kómár Imre, Kovács Elemér, Kovács Palya Alajos 50—50 f., Kovács Jánosné, 20 f., akik ezuton fogadják a rendezők őszinte köszönetét.

A „Hangya" május 9-én Huszmillió visszatérítést fizetett ki tagjainak!

Meghivó. A Nógrádvármegyei Tanitóegyesület „Salgótarjáni köre" 1927 évi, május 19-én, délelőtt fél 9 órától kezdődőleg tartja rendes gyülését a baglyasaljai bányatársulati tiszti kaszinó nagytermében, melyre a tagokat és tanügybarátokat tisztelettel meghivjuk. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. A mult gyülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése. 3. Egyesületi ügyek. Előadó: Hunyár Ádám, bányatársulati igazgató-taniló, 4. Az öntevékenységre és kitartó munkára való nevelés eszközei és módja. Előadó: Nagy Antal áll. iskolai tanitó. 5. A levente mozgalom a jellemképzés szolgálatában. Előadó: Borbás István, salgóbányatelepi tanitó. 6. A levente oktatás az otthonokban és a szabadban. Előadó: Futásfalvi vitéz Pál Imre járási testnevelési vezető. 7. Mezeőrák szellemi és erkölcsi jó hatása a gyermekek fejlődő lelki világára. Előadó: Vadkerti Béla bányatársulati tanitó. 8. Indítványok. 9. A jövő évi közgyülés helyének megállapitása. 10. Tagságidijak beszedése. Salgótarján, acélgyár, 1927. május 2.-án. Blanár Sándor jegyző. Barthó Dánie) elnök. Indulás: reggel 8 órakor a villanyoson, felszállás a bányatelepi iroda előtt. A közebéd ára 3 P. Május 15-ig jelentkezni lehet az elnöknél.

Lapsánszky József háza eladó. Kishartyán 393. Feltételek Gyungya Jánosnál Zpálfalván tudhatók meg.

Népegészségügyi kiállitás Salgótarjánban. Az Alföldi Magyar Közmüvelődési Egyesület városunkban pünkösd napjaiban a polgári iskola tornatermében népegészségügyi kiállitást fog rendezni. Olvasóink figyelmét már most felhivjuk a nagyjelentőségü kiállitásra, amely a háboru után Csonka-Magyarországon az első ilynemü kiállitás lesz. Kérjük olvasóinkat, hogy a kiállitást és a vele kapcsolatos felvilágositó előadásokat, mozgófénykép-előadásokat minél számosabban látogassák. A részletesebb tudnivalókat jövő számunkban fogjuk közölni. A kiállitás látogatása díjmentes lesz.

A Singer-varrófény — bármely varrógépre utólag felszerelhető — praktikus és kiméli a szemet! Kérje annak gyakorlati bemutatását. Singer varrógép fióküzlet Salgótarján, a kath. templommal szemben.

Mikor legboldogabb a gyermek? Ezt a kérdést tárgyalta a napokban egy asszonytársaság: egy orvos, kereskedő, tanár és tisztviselő felesége. Az orvosné akkor látja legboldogabbnak, ha étkezik, a kereskedő neje, ha gyermeke fürdik, a tanár felesége, ha megérkezik a „Tündérvásár" gyermeklap, mig a tisztviselő neje akkor, ha játszik a gyermeke. A tanárné indult ki helyes nézőpontból, mert, a „Tündérvásár" minden gyermek legnagyobb öröme, szórakoztatója, játszótársa és egyben a leghűségesebb barátja is. A tanárné azzal fejezte be érdekes indokolását, hogy a gyermek, aki megismeri ezt a pompásan szerkesztett heti gyermekujságot, ugy elszórakozik azzal, hogy nem is kivan nagyobb boldogságot. Ha tehát meg akartok erről győződni, fizessetek elő erre a lapra (negyedévre 1 Pengő 20 fillér) vagy kérjetek mutatványszámot a „Tündérvásár" kiadóhivatalától: Budapest, V.) C. Akadémia-utca 10. szám.

Karancsaljai ucca 543 szám alatti levő 5 szobából, 1 konyhából, egy éléskamrából, 2 pincéből és mellékhelyiségekből álló ház beülletett konyhakerttel azonnali beköltözésre bérbe kiadó. Értekezni lehet Jászai Géza pénzügyőri főszemlésznél Selypen.

Siketnémák felvétele. A siketnémák váci kir. orsz. intézetében az 1927-28. iskolai évre 25-30 ujabb 5-10 éves korban levő olyan siketnéma gyermek nyerhet felvételt, akiknek a siketségen és az ennek következményeül tekinthető némaságon kivül más testi-, vagy lelki fogyatkozásuk nincsen. Felvételnek továbbá még oly részleges hallással biró és 10 éves koron tul megsiketült beszédmaradvánnyal biró gyermekek is, akik e fogyatkozásuk miatt rendes népiskolai oktatásban nem részesithetők. Bővebb felvilágositással készséggel szolgál az intézet igazgatósága. (Válaszbélyeg mellékelendő.)

Egy teljes ebédlő berendezés, egy használt nagybőgő és cimbalom, egy gramofon 50 lemezzel, továbbá két darab vadászfegyver és egy darab flóberi-pisztoly jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Ötvenezer gárdista. Nem kevesebb, mint ötvenezer gárdistából áll az a tábor, amelyet Margit néni, a legpompásabb gyermekujság, a „Tündérvásár" szerkesztője alakitott előfizetőiből. A gárda minden tagja egy aranyfejü jelvényt visel, amely büszkén ragyog mindenfelé az uccákon a tavaszi napon a gyermekek keblén. Margit néni táborába minden jó gyermek beléphet, aki negyedévi előfizetését beküldi a „Tündérvásár" kiadóhivatalába (Budapest, V. Akadémia u. 10. sz.)

Az É.M. Egyesületének előadása. F. hó 7-én este a Kath. Kör összes helyiségeiben izzó, magyar szellemü, érdekes előadás volt. A megnyitó beszédet Szántay István állomásfőnök, az É.M.E. elnöke mondotta, megjelölve a célt, melyért az egyesület dolgozik. Meleg szavakkal fordul a pesti vendégekhez és helybeli közönséghez, mely oly szép számban jelent meg ezen estén, dokumentálva az együttérzés szellemét. A lelkes tapssal fogadott beszéd után Felber Pál somogyi hirneves dalköltő szellemes eszmefuttatásban vont párhuzamot a szép, vérbeli magyar nóták és az „éjjel az omnibusz tetején . . ." féle idegenszerü férfimüvek között. Kellemes mosolygós, barna magyar arcán ott ült az izzó fajszeretet tüze: nótái, melyet sokféle szöveggel szerte e hazában dalol a magyar nép, izzó lelkesedést váltott ki a közönségből. Különös érdekességet adott a nótáknak, hogy maga kisérte kiváló tudással zongorán s a cigányzenekar a zongora körül elhelyezkedve fejének, szemének egyetlen intésére a változatok ezerféle színezéseit csalta ki a hegedűből. Vele daloit, vagy sirt lélekben mindenkil Az estén nagyon sokszor hivta őt a zongorához a közönség s dalain kivül élvezte szellemes magyar humorát és irodalmi jártasságát. Majd vetitett képben mutatták be az április 3-án megtartott Sas sportcsapatok diszszemléjét, Rákóczy Béla közp. igazg. magyarázatával, aki ezután az olasz fascizmus nemzeti és gazdasági rendszerét ismertette nagy érdeklődés mellett. A nagyszerü szociálpolitika, mely gyökerében változtatta meg az olasz közgazdaságot, bizonyára nem fog hatás nélkül maradni Európa többi államaira sem. Ezután a „Sas" ifjuság adta elő a Fehér lobogó c. irredenta népszinmüvet, melynek tárgyát a kommün vörös hóhérjainak Kún Béla, Corvin Klein Ottó, Szamuely stb. kegyetlen uralkodása, mely annyi magyar értéket tett tönkre és a törökné! nagyobb pusztitást okozott az országnak. A szünetek alatt Rákóczy Béla igazgató egy egy gondolatot kikapva az előadásból konferált, tanitott, lelkesitett. Az előadást Kovács Géza rendezte nagy hozzáértéssel s Baranyay Aladárral együtt osztoznak a nagy sikerben, melyet az est szerzett a É.M.E.-nek.

---

adja az ismereteket és azt hiszem, hogyha az oktató és az erkölcsi tartalmu filmek kellő számban állhatnak az önmüvelés szolgálatára, az általános müveltség uj lendületre kap.

Uj és igen figyelemre méltó eszköze az önmüvelésnek a rádió, ez a technikai csoda, amellyel az emberi tudomány ujabb lépést tett a levegőég meghódításában. A rádió egybekapcsolja jóformán az egész világot, egy óriási közös vérkeringést létesit az emberi érintkezésében és amint a levegőnek nincsenek a földkörül határai, ugy a rádió sem ismer határokat.

Az önmüvelés helye ma leginkább az iskola. De elképzeljük, hogy az iskola falun az elemi iskola, a felnőtt emberek részére nem egészen megfelelő. Mindenütt népházra, kulturházra volna szükség. Még ma is egy-egy falu szellemi élete, a közös ügyek fesztelen kényelmes megbeszélése inkább a korcsmában, vagy a falusi szatócs boltban történik. Ha a községnek népháza volna, a korcsmák csak korcsmák maradnának, a az önmüvelés a nemes szórakozás átkerülne a neki való hajlékba, a népházba. Lenne ebben a házban terem, amelyben előadások, színjátékok rendeztetnének, ott lenne a népkönyvtár, különböző ismeretterjesztő eszközök az első segélynyujtáshoz szükséges szerep, a tüzoltó felszerelés stb. A népház a legfontosabb müvelődési tényezők egyike és az a község, amely népházat létesitett, egy házat amely a község minden lakóját, bizonyára a legjelentékenyebb lépest tett a hasznos müvelődés utján.

Hosszabban lehetne még a magyar nép önmüvelésének eszközeiről irni. Egy kis elmefuttatásnak csak az a célja, hogy legalább gondolatokat keltsen azokban, akik tudnak és szeretnek a jövőbe nézni. Csonka, kicsi ország a mi hazánk. Elszabdalva meglogyatkozva s ha eszükbe jut a torkunkat bizony keserüség fojtogatja. És ezzel a keserüséggel lelkünkben mindnyájunknak tekintete kifelé néz a határok felé tehetetlenül. Ezt a tehetetlenséget fogja a magyar müvelődés felváltani egy uj, egy egységes kemény és termékeny nemzeti tetterővel.

Egy bányász levele a szerkesztőhöz.*

Keresztény Magyar Munkás Testvéreim!

Megengedtetett a mindenható Ur Istentől, hogy szerény hajlékunkban ismét ránk találót a husvéti ünnep. A feltámadás ünnepét most ünnepeltük s ezen szent ünnepen együtt a templom négy falai között az Ur Isten házában voltunk egybe tömörülve, hogy lerójuk az Isten fia előtt, a szent sir előtt kegyeletünket s hálánkat, hogy szentséges testét az emberiségért, a világ megváltásáért, a keresztfára való megfeszitésre adta.

Most jusson eszünkbe a feltámadás napján, hogy Krisztus, amidőn a földön tanitotta a népet, beleesepegtette a szivekbe, a lelkbe az ő tanait, a Hitet, a Szeretetet: szeressétek egymást! Most jusson az eszünkbe ezen inlő szent példa, amikor gyülöletted vagyunk egymás iránt, most amikor Krisztus szent sirjához zarándokoltunk s összekulcsolt kezekkel hálaimát rebeg ajkunk, most jusson eszünkbe amidőn feltámadásának napján az Alleluját zengjük. S akkor amikor eszünkbe jutott a lelkünkkel is át kell éreznünk, a szivünkbe kell belevésnünk mindazt a jót, amire tanitott s mire ma is tanitanak az Ur Isten szolgái. S ha ezeket a szent igéket mind a lelkünk mélyén viseljük, a szivünkben dobog, akkor lehetünk csak boldog keresztény magyarok!

Mert Krisztus a mi megváltónk, Ő az Isten fia, azt a szent igét hagyta meg hogy egy mindnyájunkért, mindnyájan egyért, Krisztus urunk volt az, aki mindnyájunkért halt meg, s feltámadott. Ő az Isten fia, aki az egész világért szenvedett, hogy megváltsa az emberiséget. Ő, az Ur Jézus Krisztus volt az egyetlen, aki szentséges testének feláldozásával váltotta meg, még az ellenségeit is. A Husvéti ünnepek után is lebegjen előttünk az a szent ige, amely szent igét feltámadás napján be tartottunk. Az Ur Jézus nemcsak, hogy tanitott, de amire tanitotta a népet be is váltotta. Ennél fogva mi is tartsuk be azt, amire tanitott s nekünk is meg kell váltanunk a mi szeretett Nagy Magyar hazánkat, a mi csonka Magyar hazánknak is fel kell támadnia, hu ugy oda zarándokolunk a hazánk sirjához, mint Jézus szent sirjához zarándokoltunk.

Ezt a zarándoklást a hazánk sirjához csak ugy tehetjük meg, ha erős akaratban megbecsülést tanusitunk egymással szembe, mint nemzetét saját szerető keresztény magyarhoz illő. Amint a szent sírhoz zarándokolva egybe tömörülve, egy célért, a feltámadás megünneplésért sok-sok ezren jöttünk össze, csonka magyarország feltámadásáért is sok-sok ezer keresztény magyaznak kell összetömörülve a szent célért küzdő EME táborba gyülekeznie az elnyomott magyar nép felszabaditásáért, a dolgozók jóvoltáért ugy a Csonka Magyarország határain belül, mint e csonka ország határain tul szenvedő magyar testvérekért.

Tegyünk szent fogadalmat, hogy valamennyien keresztény magyarok az EME táborban egy zászló alá gyülekezve a kitüzött célért, Nagy Magyarország feltámadásáért, az elnyomott dolgozókért küzdünk.

Segitsen a keresztény magyarok Istene e nemes munkák végrehajtásán!

Maradtam bajtársi tisztelettel:

K. J.
bánya m.

*Anyagtorlódás miatt csak most közölhetjük. A Szerk.

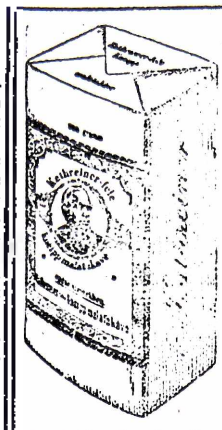

Ital, amelyet a lelkiismeretes szülő gyermekének nyugodtan adhat az a

„Kathreiner-Kneipp malátakávé“

Orvosok ezrei ajánlják, különösen zsenge korban levő gyermekeknek és serdülő ifjuságnak.

Milliók itala A legjobb családi ital.

Kerékpár

136 pengőtől Monet Goyor Prestor Wittler, Waffenrad, előnyös fizetési feltételek.

NAGY JÓZSEF Budapest

VI. Andrássy-ut 34.
Telefon: 222—97.

Elhájasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József“ keserüviz javitja a gyomor és a belek működését és előmozdiija az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyitó eljárásainak több kutatója megállapitotta, hogy a Ferenc József viz-kura nagyon szép eredményhez vezet. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Jászberény—Salgótarján válogatott levente football mérkőzés f. hó 15-én délután 3 órakor S.B.T.C. pályán.

Bélrenyheségnél használ a

Parádi viz

vérszegényeknek orvosilag javalva.

APOLLO MOZGÓ SALGÓTARJÁN.

Május 14.-én szombaton és 15.-én vasárnap

Hazai filmgyártásnak remeke. **A kis hös.** Felvételek a magyar nemzeti hadsereg közreműködésével

APOLLO MOZGÓ SALGÓTARJÁN.

Május 17.-én kedden, 18.-án szerdán és 19.-én csütörtökön

A világ leghatalmasabb filmalkotása a **BEN-HUR.** A világ leghatalmasabb filmalkotása a

Jegyek elővételben Révay-nál.

Mi igaz az Ébredők és Vágisták paktumából? Tekintve, hogy a fővárosi sajtót, de még a képviselőházat is foglalkoztatta ez a kérdés, szükségesnek tartjuk ebben a kérdésben a való tényállást ez uton is leszögezni. Május elsején a Korancson lefolyt jelenetek hatása alatt a helybeli Vági párt érintkezést keresett az Ébredőkkel. A kivánt találkozás 8-án az EME hivatalos helyiségében megis történt. Itt a Vági párt kiküldöttjei — a nevek mellékesek — azt az óhajat terjesztette elő, hogy jövőben a Sasok ne harcoljanak a szociáldemokrata alapon álló pártok ellen, mert ez munkástestvérharc. Tulajdonképpen egy célért harcolnak, a munkásjólétért s a nagytőke ellen keresnek védelmet. E célból az ébredők minden ily irányu akcióját szivesen támogatják. Az EME jelenlévő országos és kerületi kiküldöttjei kijelentették, hogy sohasem harcoltak a munkásság ellen, csak egyes munkásvezérek s a nyomukba szegődött, lepénzelt néhány egyén ellen. Igy könnyü volna bármely munkáspárttal való közös harci alapot teremteni. Azonban kijelentik, hogy még fegyvertársakul is csak oly pártot, csoportot vagy egyént fogadhatnak el, amely nemzeti és valláserkölcsi alapra helyezkedik s ebben hűségesnek találtatik. Inditványozták, hogy a hasongondolkodásuak kérjék felvételüket az EME-be, mivel a hosszu vita alatt ugy látták, hogy már a kiküldöttek egy része is az EME nemzeti alapjára helyezkedett. A felek avval váltak szét, hogy megfontolás tárgyává teszik az elhangzottakat. Ez a nyers igazság. Nincs tehát szó sem paktumról, sem egyebekről csupán arról, hogy még a legszélsőségesebbnek tudott munkástáborban is derengeni kezd a hazához való tartozandóságnak s a fajvédelemnek mindent elsöprő gondolata! Persze ez nem tetszik sem az „Estnek“, sem Peyer elvtársnak s igy érthető, ha kizyót, békát kiáltanak most szegény Salgótarjánra! Az több órás vitának annyi érdekes és megszivlelendő pontja volt, hogy erre még külön is visszatérünk.

Találkozó. A Rozsnyói öreg diákok, akik a megszállás előtt érettségiztek, jöttek össze cca ötvenen a pesti vigadó egyik termében. A premontrei (lehérpapok) és az evangélikus gimnázium együtt rendezte meg ezt a nagyszerü ünnepséget, melyen a felvidékről is sokan jelentek meg. A testvéri összetartás a régi jobb időknek diákjai, magas állásu öreg urak, különösen sok pap, katonatiszt, fiatalok együtt sirtak, amikor felcsendült a „Krasznahorka büszke vára“ melyben annyiszor megfordultunk, a Gaudeamus igitur..., Ballag már a vendiák..., Sovánka Nándor hirneves cigányprimás teljes zenekarával hangversenyezett a bankett alatt, melyen városunkból is többen vettek részt. A megjelentek megalakitották a rozsnyói öreg diákok szövetségét. Az agilis szervezőbizottság élén Dr. nagyszandai Szekeres Kálmán és Gróf Andrássy Géza áll.

Egy hétig tart a vásár!

Nem olyan szenzáció, hogy a Gólyák és a Fecskék meg jöttek mint amilyen nagy tavaszi vásárt rendez **„Hangya“ kézműáru osztálya.**

Egy hétig tart a vásár!

Hétfön: Országos vásár.
Kedden: Kirakó vásár.
Szerdán: Pongyola vásár.
1 Pongyola 4 Pengő.
Csütörtökön: Gyermekruha vásár.
Egy csinos gyermekruha 1-től 5 évig 3 Pengő.
Pénteken: Maradék vásár, vászon és kartonok 96 fillértől felfelé.
Szombaton: Hararisnya vásár.

Tekintettel arra, hogy a kötött áruk 20%-os emelés előtt állnak a „Hangya“ a nagy készletét még a régi árban árusitja.

Felhivjuk a tisztelt vevőink figyelmét a szép tavaszi ujdonságainkra!

Megérkeztek a feltünő szép **Fulárd és Crep de chine selymeink,** selyem zefireink és nyers selymeink. Antilop övek és finom Sveicri csipkék, léghimzések és csipkefüggönyök!

Szabott árak!!

A legolcsóbb és legmegbizhatóbb bevásárlási forrás.

Ébredő bányászok küldöttsége Budapesten. A Salgótarján kerületi Ébredő Bányász Szakosztály 3 kiküldöttje: Baranyay Aladár bányász főtitkár, Olevecz József ügyv. elnök és Mader Illés ker. jegyző f. hó 10-én küldöttségben jártak Szranyavszky Sándor belügyi államtitkárnál, a salgótarjáni kerület képviselőjénél. A küldöttség a bányász ankét összehivását, a nyugdijasok ügyeinek rendezéséhez kérte a kerület képviselőjének közbenjárását. Sztranyavszky államtitkár az ujabb panaszoknak irásban való beküldését kérte a küldöttségtől s megigérte legmesszebbmenö segitségét.

Szerkesztői üzenetek.

N. N. A monopoliumról irott tanulmányunk komoly kutatások lestirését tartalmazta. Az abban foglalt megállapitásokat nem vagyunk hajlandók megváltoztatni senki kedvéért. Különösen nem hagyjuk magunkat befolyásolni a Valentinórajongó hölgyektől, akik Salgótarjánban is a „Rudit“ látják a világ testileg szelleimileg és erkölcsileg legmegbizhatóbb teremtményének.

Üzenjük. † Prohászka Ottokár dr. néhai székesfehérvári róm. kath. püspök elhunyta alkalmával a mi lapunk szerkesztősége is kegyelettel, hálával, szeretettel s mély fájdalommal emlékezett meg a letünt magyar Cicerőről. Tárcarovatunkban Alba Regia püspökéről cimen megjelent kedves pártfogónak Prohászka arcképének a szerzője Vadkerti Béla az S.K.B. vizválasztólelepi tanitója lapunknak megalakulása óta mindig szivesen látott belmunkatársa.

Salgótarján r.t. város polgármesterétől. 4642/1927 szám.

Tárgy: Salgótarján r.t. város jéggyárának megnyitása.

Hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy Salgótarján r.t. város jéggyára folyó hó 20-ika körül megnyilik.

Tekintettel az üzem korlázott teljesitő képességére felhivom az érdekelteket, hogy szükségletüket folyó hó 18-ig a város számvevőségénél jegyeztessék elő, annál is inkább, mert az igénykielégités a jelentkezések sorrendjében fog eszközöltetni.

Igényelhető naponta házhoz szállitva és kocsin átvéve, illetve átadva egész, fél és negyed tömb. Egy tömb sulya 13 kg. ára 80 fillér.

Bővebb felvilágositást a jelentkezésekkor a számvevőség ad.

Salgótarján, 1927. május 10.-én.

Dr. Förster Kálmán
polgármester.

Nyilttér.*

Dr. C. Blodig cs. tanácsos, egyetemi tanár, Grácz, irja: T. Mohai Agnes forrás kutkezelősége, Moha. Kellemes kötelességemnek tartom bizonyitani, hogy az Ágnes-forrás a hugyhólyag, a légzési és emésztési szervek hurutos-bántalmainál „a legjobb eredménnyel alkalmaztatott.“

A Mohai Ágnes viz mindenütt kapható!

*E rovatban közlöttekért felelőséget nem vállal a Szerk.

Uj életpálya cimen jelent meg a „B“ listás Közszolgálati Alkalmazottak Országos Egyesületé“-nek hivatalos lapja, melyre felhivjuk a „B“-listás közalkalmazottak figyelmét. A lapot egyesületi tagok ingyen kapják. Nem egyesületi tagok egész évre 4 pengőt szerezhetik be. Mutatványszámot levelezőlapon kérjen a kiadóhivataltól: (Bp. VI. Berl.-tér 2. II. 12.

A balassagyarmati kir. törvényszék. P. 469 1927/2 szám.

Hirdetmény.

A balassagyarmati kir. törvényszék közhirré teszi, hogy a Salgótarján r.t. város részére szükséges állatvásártér és sportpálya céljaira szükséges területeknek a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Ur 35.865/1926 sz. rendeletével elrendelt kisajátitási ügyből folyólag, a kártalanitási eljárást a salgótarjáni 261 sz. tjkvben Szilárdy István és Szilárdy Béla tulajdonául felvett 707/687 hrsz. ingatlanból 6

hold 1091.8 négyszögöl területre megindított és az egyesség megkisérlésére amennyiben ez eredményre nem vezetne, a szakértői bizottság megalakitására és esetleg a becsü foganatosítására **határnapul, Salgótarján r.t. város tanácstermébe 1927. évi május hó 18.-ik napjának délelőtt 9 óráját tüzte ki.**

A tárgyaláson az érdekelteket azzal idéri meg, hogy távolmaradásuk a kártalanitás fölött az érdemleges határozathozatalát nem gátolja, az egyéni külön értesités elmaradása vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs. Balassagyarmat 1927 április 24.-én Csiszár János s.k. kir. tsz. tanács elnök. A kiadmány hiteléül: Balassa irodafőtiszt h.

4093/927. szám.

Hirdetmény.

A biztositási díj fizetésével kapcsolatos kérdésekről szóló 1927. évi X. t.-cikk életbelépésével kapcsolatban közhirré teszem a következőket:

A biztositási díj fizetésével kapcsolatos kérdésekről szóló 1927 évi X. t.-cikk az **1927. évi május hó 2. napján életbelép.** Aki az ezen törvény életbelépte előtt kötött élet- vagy kár- (tüz-, jég- stb.) biztositási szerződést, ezt joga van a törvény életbelépésétől számitott harmine nap alatt, tehát **bezárólag 1927. évi junius hó 3.-ig felmondani.**

A felmondás azonban csak irásban történhetik és csak akkor érvényes, ha ezt az irást a községi elöljáróság (város polgármestere hitelesitette. Az irásos felmondást személyesen is át lehet adni a biztositó társaságnak, de azt odaajánlott levélben is el lehet küldeni.

Jövőre azonban a kárbiztositási szerződés a dijfizetés elmulasztása miatt még nem lesz hatálytalanná, hanem ezt csak felmondással lehet megszüntetni.

Felmondani azonban csak a hat évnél hosszabb időre kötött biztositási szerződést és csak hat év letelte után lehet, kivéve, ha a korábbi felmondás jogát magában a szerződésben kikötötték. A hat évnél akár rövidebb, akár hosszabb időre kötött biztositási szerződést bármikor fel lehet azonban mondani ha a biztositó a biztositás dijat felemeli.

Salgótarján, 1927 május hó 1.-én.

A polgármester helyett:
Bodó s. k.
tanácsnok.

Salgótarján Város Testnevelési Bizottságától.

4021/1027. szám.

Hirdetmény.

Abból kifolyólag, hogy a legujabb megállapitás szerint még mindig igen sok levente köteles ifju van a város területén, aki állományba vétel céljából mai napig sem jelentkezett, közhirré teszem:

1. Minden ifju, aki nem jár olyan iskolába, ahol rendszeres testnevelés folyik, tartozik annak az évnek december végéig, amelyben huszonegyedik életévét betölti a testgyakorlásban részt venni.

Az ismétlő elemi iskola és az ipariskolának látogatása a testgyakorlás kötelezettsége alól nem mentesit. (Testnev. törvény Végrehajt. Utasitás 10 §-a) Epen igy testgyakorlási kötelezettség alá tartoznak a sportegyesületek és eserkészcsapatok tagjai is, kivétel nélkül.

2. Minden ifju, ha nem tanuló, tizenkét éves korától huszonegy éves koráig bezárólag állományba véve kell legyen.

3. Felhivom Salgótarján város iparvállalatait, kereskedőit iparosait, birtokosait és földbérlőit, gazdasági intézőségeit, magánvállalkozóit, általában valamennyi munkaadóját, hogy 1927. évi május hó 1-től kezdődőleg ne vegyenek fel alkalmazásba leventeköteles koru ifjut, akinek nincs levente igazolványa.

4. Minden levente köteles korban álló ifju, aki nem a Salgótarjáni Kőszénbánya, az Acélgyár, vagy a Budapest-Salgótarjáni Gépgyár alkalmazottja, a Városi Levente Egyesületnél (Városház földszint jobbra, 1. számu ajtó) tartozik jelentkezni állományba vétel végett.

5. Jelentkezés utolsó határid-jéül 1927. május hó 31-ét állapitom meg. Azokat a leventeköteles ifjakat, szülőket munkaadókat, akik elmulasztják ezen kötelességük teljesitését, vagy a jelentkezés elmulasztásában hibásakká válnak, megengedett legmagasabb pénzbirsággal fogom sujtani.

6. Figyelmeztetem az összes munkaadókat a végrehajtási utasitás III. fejezetének 26. §-ra, melynek értelmében:

a) az oly szülő, gyám, munkaadó, vagy más személy, aki a háztartásában élő és felügyelete alatt álló vagy gondozására bizott kiskorut ezen kötelezettségének teljesitésében figyelmeztetés ellenére akadályozza, vagy figyelmeztetés ellenére nem gondoskodik arról, hogy a kiskoru a testnevelési kötelezettségét pontosan teljesitse;

b) az életfentartásáról önállóan gondoskodó olyan kiskoru, aki testgyakorlási kötelezettségének teljesitését igazolatlanul elmulasztja, a mindenkori viszonyoknak megfelelő pénzbirsággal büntetendő cselekményt követ el.

Ezek szerint tehát a munkaadónak szülőnek nem csak az a kötelessége, hogy a leventeköteles ifju állományba vétel végetti jelentkezését ellenőrizze hanem köteles gondoskodni arról is, hogy az illető az előirt testgyakorlatokon részt vegyen.

Ennek következtében a leventekötelesek által elkövetett ilyen mulasztásokért, jövőben minden egyes esetben a szülőt, gyámot, munkaadót is felelősségre fogom vonni, illetőleg őket fogom első sorban meghüntetni.

7. Levente sapkák (ruhák, jelvényt) kizárólag csak állományba vett leventéknek szabad viselni azoknak is csak akkor, midőn annak viselését egyesületük meghatározza.

8. A testgyakorlási kötelezettség alól felmentés csupán városi tiszti orvosi bizonyitvánnyal igazolt testi alkalmatlanság, betegség s egyéb fogyatékosság esetén adható.

Ilyen kérelmeket irásban hivatalomnál kell benyujtani.

Figyelmeztetem az érdekelteket arra hogy rendelkezéseim végrehajtásának ellenőrzése céljából felkértem a m. kir. államrendőrség helyi kapitányságát, hogy a leventeköteles korban álló ifjakat az utcán, vagy bárhol, ahol arra alkalom kinálkozik, sziveskedjék ellenőriztetni, és igazoltatni, hogy levente igazolvánnyal el vannak-e látva és hogy hol vannak állományba véve.

Salgótarján, 1927. évi április hó 28.-án.

A Testnevelési Bizottság Elnöke:
Dr. Förster Kálmán, s. k.
polgármester.

MÁV. Menetrend, érvényes 1927. május 15.-től

Indulás.

Budapest k. pu.	ind.	—	6·00	—	—	—	13·50	—	17·40	—	19·10	23·40
Gödöllőről	„	—	7·19	—	—	—	14·51	—	—	—	20·22	1.00
Bgyarmatról	„	—	4·50	—	—	7·50	—	—	—	—	18·30	—
Aszódról	„	—	8·00	—	—	—	14·49	—	—	—	20·48	1·34
Miskolcról	„	0·32	5·00	—	—	8·28	8·28	—	—		14·00 18·46	20.20
Egerből	„	0·47	4·48	—	—	8·21	8·21	—	—		13·44 18·50	20.54
Gyöngyösről	„	2·41	6·25	—	—	9·27	9·27	—	—		14·20 17·24	19·59
Szolnokról	„	—	4·35	—	—	—	—	—	18·46	13.40	17·20	—
Hatvanba	érk.	—	8·29	—	—	—	15·05	—	18·46	—	21·13	2·02
Hatvanból	ind.	5·00	8·40	—	—	13·25	15·13	—	—		19·00 21·23	2·17
Pásztóról	„	6·13	9·44	—	—	14·31	15·44	—	—		20·18 22·14	3·16
Parádról	„	21·34	8·53	—	—	12·00	12·00	—	—		17·36 21·34	21·34
Kistercnyéről	„	6·55	10·20	—	—	15·13	16·03	—	—		21·07 22·45	3·54
Salgótarján	„	7.23	10·41	—	—	15·42	16·13	—	—		21·38 23·02	4·17
„	ind.	7·26	10·46	7·04	13·36	15·47	16·17	18·20	—		21·43 23·07	4·22
Starján főtér é.		7·32	10·56	7·14	13·46	15·54	16·22	18·31	—		21·52 23·11	4·33
Somoskőu.	„	—	11·13	7·42	14·14	16·12	16·33	18·59	—		22·12	— 4·51
Fülekre	„	—	13·51	—	—	17·26	—	—	—		23·21	— 7·47
Zólyomba	„	—	16·54	—	—	19·20	—	—	—		6·08	— 12·26

Fülek-Salgótarján-Budapest kpu.

Érkezés.

Fülekről	indul	21·42	—	5·41	12·10	—	—	—	—	16·10
Somoskőujfaluból	„	23·26	—	6·40	13·18	—	19·10	—		17·31
Salgótarján főtérről	ind.	23·52	5·19	6·56	13·33	—	19·32	—		17·48
„	ba érk.	0·01	5·23	7·03	13·33	13·15	19·41	—		17·54
„	ból „	0·22	5·28	7·18	13·40	13·23	—	—		18·14
Kistercnyére	„	0·42	5·46	7·48	13·51	13·44	—	—		18·35
Parádra	„	3·11	7·02	11·36	17·16	17·16	—	—		3·11
Pásztó	„	1·28	6·19	8·52	14·16	14·38	—	—		19·22
Hatvanba	ind.	2·21	7·01	10·06	14·47	15·27	—	—		20·13
„	érk.	2·44	7·11	—	14·54	—	—	21·00		20.25
Szolnokra	„	6·30	10·10	15·35	19·47	19·47	—	—		23·30
Göngyösre	„	4·48	9·09	16·33	19·47	16·33	—	—		4·48
Egerbe	„	7·20	10·20	10·20	17·23	20·39	—	—		3·46
Miskolcra	„	7·01	10·10	16·05	17·31	17.31	—	—		20·47
Aszódra	„	3·12	7·39	—	15·10	—	—	21·16		20·52
Balassagyarmatra	„	7·25	10·10	—	18·00	—	—	—		23·25
Gödöllőre	„	4.04	8·24	—	15·33	—	20·20	21·38		21·44
Budapest kpu.	„	5.20	9·30	—	16·08	—	21·30	22·12		22·51

A gyorsvonatok időadatai vastag vonallal vannak megjelölve.

Salgótarjáni APOLLÓ MOZGÓ heti műsora

Szombat Vasárnap	Kedd Szerda	Csütörtök	Péntek
Máj. 14. 15.	**17. 18.**	**19.**	
A KIS HÖS (Beszélő sirok) Pekár Gyula regénye. Főszerepben: S. Vértes Frigyes.	A világ leghatalmasabb filmalkotása **BEN HUR** 10 felvonásban	**BEN-HUR**	

kezdete hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és fél 9 órakor.

CSIZI JOD-BROM FÜRDŐ
Érelmeszesedésnél, golyvánál, mirigy, csont bőrbajoknál, hüdéseknél
kiváló gyógyhatású
mert vértisztitó és idegerősitő. Vérszegény, angolkóros, gyermeknél specifikum. Lapunk előfizetőinek nagy kedvezményt nyujt a
Fürdőigazgatóság.
Csizfürdőn, Solvensko.

Hölgyek figyelmébe!! Legujabb divatu gummifüzőt kórházi orvostanárok által elismert szabásu harkötőt készit. Weiszbergerné „Munkásszövetkezet" udvar (Erzsébet-tér.)

Olcsó fürdőzés. a csizi jód-bróm fürdő lapunk t. előfizetőinek az elő- és az utóidényekben 40 százalékos, a főidényben pedig 20 százalékos kedvezményt biztositott. Érdeklődni lehet a fürdő igazgatóságánál Csizfürdőn Slovenskón.

Michelin Pneu
autófelszerelések, Ford alkatrészek legolcsóbban
NAGY JÓZSEF Budapest,
IV., Andrássy-ut 34. Telefon: 221—97.

A Mohai Ágnes-forrás
természetes szénsavas ásványviz
üdit, frissit és gyógyit.
Nem drágább, mint bármely mesterségesen telitett viz. Kapható: ½, 1, 1½ és 2 literes patentzáros üvegekben.
A Ker. Iparosok fogy. Szövetkezet!

Hirdessünk:
A MUNKA
Politikai hetilapban

Értesités!
Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a **fő-ucca 322** sz. házból **férfi szabó üzletemet** az
Uj-telep 25 sz. alá helyeztem
Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték vétel után. Ugy mint: papi, uri és egyenruhákat készitek kedvezményes fizetési feltételek mellett.
A n. é. közönség pártfogását kérve vagyok.
Teljes tisztelettel:
LŐRINCE ISTVÁN
férfi szabó.

— Nyomatott: „A MUNKA" könyvnyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán. —